

JEREMIÁŠ

4

ŠTÚDIUM
BIBLIE
2015

OBSAH

Úvod	3
1. Jeremiášovo prorocké povolanie	5
2. Vnútrotná a vonkajšia kríza	12
3. Posledných päť judských kráľov	19
4. Keď milujúci Boh trestá	26
5. Hospodinovo slovo je v mojom srdci ako horiaci oheň	33
6. Symbolické činy	40
7. Pokračovanie krízy	47
8. Joziášove reformy	54
9. Jeremiášovo jarmo	61
10. Zničenie Jeruzalema	68
11. Nová zmluva	75
12. Späť do Egypta	82
13. Poučenie z Jeremiáša	89

Za materiály na štúdium sobotnej školy je zodpovedné Oddelenie sobotnej školy pri Generálnej konferencii Cirkvi adventistov siedmeho dňa a Oddelenie sobotnej školy pri Česko-Slovenskej únii. Text materiálov bol pri preklade upravený podľa pravidiel dohodnutých s Oddelením sobotnej školy pri Generálnej konferencii.

Biblické úlohy – 4. štvrtrok 2015

Jeremiáš

Autor: Imre Tokics

Šéfredaktor: Clifford R. Goldstein

Foto: shutterstock images

Vydal Advent-Orion, s. r. o.

Šafárikova 9, 038 61 Vrútky

pre Cirkev adventistov siedmeho dňa

Londýnská 30, 120 00 Praha 2 – Vinohrady

Vytlačil FORK Martin

ISSN 1335-1265 MK SR 1261/95

Úvod

MI JITTEN

Biblická hebrejčina je – podobne ako iné jazyky – bohatá na slovné spojenia, frázy a slová, ktoré znamenajú niečo iné, než čo hovoria jednotlivy. Napríklad *mi jitten*, výraz zložený z dvoch hebrejských slov: „mi“ – opytovacieho „kto?“ a „jitten“ – „dá“, spolu doslovne znamená „kto dá“.

V Starej zmluve toto spojenie vyjadruje pranie alebo túžbu. Tak napríklad po úteku z Egypta deti Izraela tvárou v tvár ťažkostiam na púšti hovorili: „Radšej sme mohli pomrieť Hospodinovou rukou v Egypte...“ (2Moj 16,3) Slovo „radšej“ vychádza práve z hebrejského *mi jitten*. V Ž 14,7 Dávid volá: „Kiežby zo Siona prišla spása Izraela!“ Aj na tomto mieste slovenské „kiežby“ vychádza z hebrejského *mi jitten*. Podobne je to aj v Jóbovom zvolaní: „Kiežby sa uskutočnila moja žiadosť.“ (Jób 6,8)

Ďalší prípad nájdeme v 5Moj 5,29. Po tom, ako Mojžiš opakuje udalosti Božieho prezieravého vedenia, pripomína deťom Izraela ich odhodlanie vypočuť si a splniť všetko, čo im Boh prostredníctvom Mojžiša povie. Podľa Mojžiša potom Hospodin, potešený ich žiadosťou, vyhlásil: „Kiežby mali vždy také srdce, aby sa ma báli a zachovávali všetky moje príkazy po všetky dni, aby sa navždy dobre vodilo im a ich deťom.“ Aj v tomto prípade je použité slovné spojenie *mi jitten*. Boh, ten ktorý stvoril priestor, čas aj hmotu, ktorého slovom vznikol náš svet, ktorý vdýchol Adamovi život, formuluje slová, ktoré sú vyjadrením hlbokoj túžby, ktorú vo vzťahu k našej slobodnej vôli Boh prežíva, keď chce, aby sme sa vo svojej slabosti a obmedzenosti rozhodli počúvať ho.

Ako lepšie vyjadriť realitu slobodnej vôle? Ako lepšie vyjadriť hranice, čo Boh môže urobiť uprostred veľkého sporu? Toto použitie *mi jitten* naznačuje, že Boh rešpektuje slobodnú vôľu človeka.

Kniha Jeremiáš, ktorej sa budeme spoločne venovať tento štvrtrok, asi najviac zo starozmluvných spisov zdôrazňuje Božiu túžbu po tom, aby ho ľudia počúvali, aby sa k nemu vrátili.

Na pozadí veľkých geopolitických zmien starovekého Blízkeho východu vykresľuje Jeremiášova kniha službu proroka, ktorý verne a horlivo kázal Bože poslanstvo ľuďom, z ktorých väčšina ho nechcela počúvať.

Kniha sa začína povolaním proroka a sprevádza nás desaťročiami biblickej histórie, počas ktorých Boh používal Jeremiáša, aby hlásal hlavné pravdy, ktoré boli od začiatku základom biblického poslanstva.

Zo všetkých duchovných právd, ktoré táto kniha prináša, zachytávajú nasledujúce slová podstatu toho, čo Boh očakáva od svojho ľudu: „Takto hovorí Hospodin: Múdry nech sa nechváli svojou múdrosťou, silák nech sa nehonosí svojou silou a boháč svojím bohatstvom. Kto sa však chváli, nech sa chváli tým, že je rozumný a pozná mňa, lebo ja som Hospodin, ktorý uskutočňuje milosrdenstvo, právo a spravodlivosť na zemi, veď v nich mám záľubu, znie výrok Hospodina.“ (Jer 9,22.23)

Keď budeme tento štvrtok čítať knihu Jeremiáš, vydáme sa na duchovnú cestu – z najväčšej hĺbky ľudskej skazenosti k výšinám a vznešenosti Pána Pánov, ktorý na nás všetkých volá: Mi jitten – kiež by ste mali také srdcia!

Imre Tokics je vedúcim odboru Starej zmluvy na Adventistickej vyššej teologickej škole v Péceli v Maďarsku.